

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η RAI Consultants Public Ltd ανέλαβε την έρευνα ΚΥΠΡΟΒΑΡΟΜΕΤΡΟ για λογαριασμό της Υπηρεσίας Οικονομικών Ερευνών και Προγραμματισμού του Ομίλου Λαϊκής για 9η συνεχή χρονιά. Η Έρευνα διεξήχθη για πρώτη φορά το καλοκαίρι του 1996.

Το ΚΥΠΡΟΒΑΡΟΜΕΤΡΟ ακολουθεί παράλληλο δρόμο με το ΕΥΡΩΒΑΡΟΜΕΤΡΟ, που είναι η πιο δημοφιλής και αξιόπιστη έρευνα για το σύνολο των κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Βασικές ερωτήσεις του ΚΥΠΡΟΒΑΡΟΜΕΤΡΟΥ είναι οι ίδιες με εκείνες του ΕΥΡΩΒΑΡΟΜΕΤΡΟΥ.

Σκοπός της έρευνας ΚΥΠΡΟΒΑΡΟΜΕΤΡΟ είναι η συλλογή στοιχείων, η επεξεργασία τους και η εκπόνηση μελέτης που καλύπτει θέματα ένταξης της Κύπρου στην ευρωπαϊκή οικογένεια, την κοινωνική και οικονομική κατάσταση της Κύπρου και βασικούς προβληματισμούς που αφορούν τους θεσμούς, τους νέους, την εκκλησία και το περιβάλλον.

Στην παρούσα έκθεση παρουσιάζονται τα συμπεράσματα που προκύπτουν από την ανάλυση των αποτελεσμάτων της Έρευνας σχετικά με τις αντιλήψεις των Κυπρίων στα πιο πάνω θέματα.

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ

Η Έρευνα ήταν παγκύπρια και κάλυψε ολόκληρο τον πληθυσμό ηλικίας 18-75 χρονών που είναι μόνιμοι κάτοικοι της Κύπρου. Η επιλογή του δείγματος βασίστηκε στην τυχαία πολυσταδιακή διαστρωματοποιημένη δειγματοληψία (multi-stage random selection).

Για την επιλογή του δείγματος, οι περιοχές που καλύφθηκαν από την Έρευνα διαστρωματοποιήθηκαν σε αστικές και αγροτικές, με βάση την πιο πρόσφατη απογραφή πληθυσμού που έγινε από τη Στατιστική Υπηρεσία της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Συνολικά πάρθηκαν 984 προσωπικές συνεντεύξεις. Η επιλογή του ατόμου, με το οποίο έγινε η συνέντευξη, ήταν τυχαία και επιτεύχθηκε με τη χρήση στατιστικού κλειδιού ειδικά σχεδιασμένου, έτσι που να δίδεται στο κάθε άτομο του νοικοκυριού ίση πιθανότητα να επιλεγεί στο δείγμα.

Η διεξαγωγή της Έρευνας έγινε με βάση τα πρότυπα του ευρωπαϊκού οργανισμού ESOMAR (European Society for Opinion and Marketing Research), του οποίου μέλη είναι όλα τα διευθυντικά στελέχη της RAI Consultants Public.

Η Έρευνα διεξήχθη την περίοδο 29 Νοεμβρίου - 17 Δεκεμβρίου, 2004 και αντικατοπτρίζει τις απόψεις του κοινού την περίοδο αυτή.

ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ

Η έρευνα Κυπροβαρόμετρο (2004) χωρίζεται σε εννιά ενότητες. Σ' αυτές καταγράφονται η κοινή γνώμη σε θέματα ένταξης της Κύπρου στην ευρωπαϊκή οικογένεια, η κοινωνική και οικονομική κατάσταση της Κύπρου και βασικοί προβληματισμοί που αφορούν τους θεσμούς, τους νέους, την εκκλησία και το περιβάλλον.

Στο Κυπροβαρόμετρο 2004 έχουν συμπεριληφθεί και άλλα ερωτήματα, έτσι ώστε να υπάρχει ικανοποιητική κάλυψη της επικαιρότητας κατά τη χρονική περίοδο που διεξήχθη η Έρευνα.

ΚΥΡΙΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

ΚΥΠΡΟΣ ΚΑΙ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

Απαισιόδοξοι παρουσιάζονται οι Κύπριοι στο φετινό Κυπροβαρόμετρο σε ό,τι αφορά το όφελος της Κύπρου από την ένταξή της στην Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ), σε σύγκριση με τα δύο προηγούμενα χρόνια. Μόνο τέσσερις στους δέκα, περίπου, ερωτηθέντες (38%) υποστηρίζουν ότι η Κύπρος έχει ωφεληθεί πολύ ή λίγο από την ένταξή της στην ευρωπαϊκή οικογένεια. Αντίθετα, ένας στους τρεις (33%) υποστηρίζει ότι η ένταξη έχει προκαλέσει αρνητικές επιπτώσεις στο νησί.

Είναι αξιοσημείωτη η αλλαγή της κοινής γνώμης συγκρίνοντας το φετινό Κυπροβαρόμετρο με εκείνα των προηγούμενων χρόνων. Κατά ιεραρχική σειρά, η ασφάλεια, τα ανθρώπινα δικαιώματα-προστασία του πολίτη, η οικονομική ανάπτυξη και τα δικαιώματα των εργαζομένων είναι οι σημαντικότεροι τομείς στους οποίους η Κύπρος έχει ωφεληθεί από την ένταξη στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Στο φετινό Κυπροβαρόμετρο οι μισοί σχεδόν από τους ερωτηθέντες πιστεύουν ότι η κυπριακή κυβέρνηση θα πρέπει να χειρίζεται τα θέματα της νομοθεσίας-κανονισμών για την παραμονή και εργοδότηση αλλοδαπών καθώς και της φορολογικής πολιτικής-συντελεστές ΦΠΑ, σε συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Ένωση. Η αναλογία αυτή αυξάνεται στους τομείς εκπαίδευση, εξωτερική πολιτική, κοινωνική πρόνοια-υγεία και προστασία περιβάλλοντος σε εφτά (στους δέκα, περίπου, ερωτηθέντες), ενώ σε οκτώ στους τομείς για την καταπολέμηση των ναρκωτικών και της άμυνας-ασφάλειας. Όσον αφορά τα θέματα επιστημονικής και τεχνολογικής έρευνας, οι ερωτηθέντες υποστηρίζουν στη συντριπτική τους πλειοψηφία (92%) ότι η λήψη αποφάσεων θα πρέπει να γίνεται σε συνεργασία με την ΕΕ.

Η κυπριακή κοινή γνώμη επισημαίνει για άλλη μια χρονιά το έλλειμμα πληροφόρησης για τα ευρωπαϊκά δρώμενα. Μόνο ένας στους πέντε (23%) δηλώνει ότι σήμερα υπάρχει επαρκής πληροφόρηση για τη λειτουργία, τους στόχους και τις δραστηριότητες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η μεγάλη πλειονότητα των ερωτηθέντων (74%) πιστεύει πως δεν υπάρχει επαρκής πληροφόρηση.

Οι κύριοι τομείς για τους οποίους οι Κύπριοι ανησυχούν από τη λειτουργία και διεύρυνση της ευρωπαϊκής οικογένειας, είναι κατά σειρά η εισροή αλλοδαπών εργατών, η αύξηση της διακίνησης ναρκωτικών και του οργανωμένου εγκλήματος.

Εννέα στους δέκα Κύπριους (87%) ανησυχούν για την αύξηση στην εισροή αλλοδαπών εργατών και οκτώ στους δέκα (81%) για το βαθμό διάδοσης των ναρκωτικών και για την αύξηση του οργανωμένου εγκλήματος. Το 77% της κοινής γνώμης ανησυχεί για τα προβλήματα που θα αντιμετωπίσουν οι γεωργοί. Ακολουθεί σε ένταση η ανησυχία για τη μεταφορά εργασιών σε χώρες με χαμηλότερο κόστος παραγωγής (70%). Πέντε στους δέκα, περίπου, ανησυχούν για την αντικατάσταση του εθνικού μας νομίσιματος από το Ευρώ (56%), για το ότι οι πλούσιες χώρες θα γίνουν πλουσιότερες, σε αντίθεση με τις φτωχές (55%), καθώς και για την απώλεια της εθνικής ταυτότητας της κάθε χώρας (50%).

Η εντύπωση που επικρατεί στην κοινή γνώμη είναι θετική στην ερώτηση κατά πόσο θα πρέπει να υπάρχει μόνο ένα νόμισμα, το Ευρώ.

Στο φετινό Κυπροβαρόμετρο (2004), ζητήθηκε από τους ερωτηθέντες να δηλώσουν κατά πόσο η Κύπρος θα πρέπει ή όχι να υποστηρίξει την πορεία ένταξης της Τουρκίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Έξι στους δέκα Κύπριους (60%) διαφωνεί με την υποστήριξη από την Κύπρο της πορείας ένταξης της Τουρκίας, σε αντίθεση με το 35% των ερωτηθέντων που συμφωνεί.

Η πλειοψηφία των ερωτηθέντων (75%) δηλώνει πως η Τουρκία θα πρέπει να ενταχθεί στην Ευρωπαϊκή Ένωση ως μέλος με περιορισμούς. Με την άποψη αυτή συμφωνούν οι ερωτηθέντες από τις ψηλότερες κοινωνικοοικονομικές τάξεις Α-Β και Γ1 (78% και 76% αντίστοιχα). Αντίθετα οι ερωτηθέντες της ηλικιακής ομάδας πάνω των 55 χρόνων (25%) καθώς και οι κάτοικοι της επαρχίας Λεμεσού (25%) υποστηρίζουν ότι η Τουρκία θα πρέπει να ενταχθεί ως πλήρες μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Στη συνέχεια, οι ερωτηθέντες κλήθηκαν να απαντήσουν κατά πόσο η Κύπρος θα πρέπει ή όχι να ασκήσει βέτο στην έναρξη ενταξιακών διαπραγματεύσεων με την Τουρκία. Τρεις στους τέσσερις Κύπριους (74%) συμφωνεί με την άσκηση βέτο από την Κύπρο, σε αντίθεση με το 15% που διαφωνεί.

Αισθητά απαισιόδοξη παρουσιάζεται φέτος η κοινή γνώμη όσον αφορά το κατά πόσο θα υπάρξει σύντομη λύση στο Κυπριακό. Μόνο ένας στους τέσσερις, περίπου, ερωτηθέντες (23%) παρουσιάζεται θετικός ως προς τη λύση, ενώ οι υπόλοιποι (68%) παρουσιάζονται απαισιόδοξοι.

Ποσοστό 40% των ερωτηθέντων δηλώνει την αποχώρηση των τουρκικών στρατευμάτων ως την πρώτη απαραίτητη προϋπόθεση για λύση του Κυπριακού. Ένας στους τέσσερις Κύπριους ζητά εγγυήσεις ασφάλειας καθώς και αποχώρηση όλων των εποίκων (26% και 25% αντίστοιχα). Επιστροφή των προσφύγων και των περιουσιών θεωρείται ως προϋπόθεση για λύση του κυπριακού προβλήματος από το 17% και το 11% των ερωτηθέντων, αντίστοιχα.

Ζητήθηκε από τους ερωτηθέντες να εκφράσουν την άποψή τους κατά πόσο θεωρούν εύκολη ή δύσκολη τη συμβίωση μεταξύ των Ελληνοκυπρίων και των Τουρκοκυπρίων, σε περίπτωση λύσης του Κυπριακού. Είναι προφανές ότι, με το άνοιγμα των οδοφραγμάτων και τη διακίνηση των Ελληνοκυπρίων στα κατεχόμενα, επηρεάζεται σε μεγάλο βαθμό η άποψη της κοινής γνώμης, όσον αφορά τη συμβίωση Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων σε σχέση με το 2002.

Συγκεκριμένα, 58% των ερωτηθέντων πιστεύουν ότι η συμβίωση με τους Τουρκοκυπρίους θα είναι εύκολη. Το αντίστοιχο ποσοστό πέρσι έφτανε το 52%, ενώ το 2002 το 45%. Το ποσοστό των ατόμων, που πιστεύει ότι η συμβίωση με τους Τουρκοκυπρίους θα είναι δύσκολη, παρέμεινε στα ίδια με τα περσινά επίπεδα (40% και 42% αντίστοιχα).

Στην ερώτηση κατά πόσο έχουν επισκεφθεί τα κατεχόμενα εδάφη, ένας στους δύο ερωτηθέντες (52%) απάντησε θετικά. Παράλληλα, αυξήθηκε στο διπλάσιο ο σταθμικός μέσος όρος των ατόμων που έχουν επισκεφθεί τα κατεχόμενα από 1,2 φορές το 2003 σε 3,6 φορές φέτος (2004). Η πλειοψηφία των ερωτηθέντων (68%) έχει επισκεφθεί τα κατεχόμενα 1-2 φορές, αντίθετα με το Κυπροβαρόμετρο (2003), όπου 35% δήλωνε ότι πήγε στα κατεχόμενα 1-2 φορές.

Ζητήθηκε από τους ερωτηθέντες που επισκέφθηκαν τα κατεχόμενα, να αναφέρουν πότε ήταν η τελευταία φορά που το έπραξαν. Ποσοστό 3% ανέφεραν ότι επισκέφθηκαν για τελευταία φορά τα κατεχόμενα το 2002, 32% το 2003 και 57% το 2004. Μόνο δύο στους πέντε, περίπου, Κύπριους (37%), που επισκέφθηκαν τα κατεχόμενα, δήλωσαν ότι σκοπεύουν να τα επισκεφθούν ξανά, σε αντίθεση με το Κυπροβαρόμετρο του 2003, όπου ποσοστό 47% των ερωτηθέντων εξέφρασαν την πρόθεση να ξαναεπισκεφθούν τα κατεχόμενα.

Ζητήθηκε από τους ερωτηθέντες, οι οποίοι επισκέφθηκαν τα κατεχόμενα, αλλά δεν σκοπεύουν να πάνε ξανά, να αναφέρουν τους λόγους που τους οδήγησαν σε αυτή την απόφαση. Ένας στους τρεις, περίπου, ερωτηθέντες (30%) δηλώνει ότι δε θα επισκεφθεί ξανά τα κατεχόμενα για ψυχολογικούς λόγους (απογοήτευση – θλίψη – πίκρα), το 13% πήγε για διάφορους λόγους και απλώς δεν σκοπεύει να πάει ξανά, ένα ποσοστό 10% θέλει να πάει ξανά στα κατεχόμενα όταν θα υπάρξει λύση, ένα ποσοστό της τάξης του 9% ανέφερε ότι τίποτα δεν είναι το ίδιο, αφού επικρατεί μια εικόνα καταστροφής και ότι δεν μπορούν να βλέπουν τους Τούρκους να μένουν στις περιουσίες τους, 7% δήλωσαν ότι δε θέλουν να δείξουν το διαβατήριό τους, ενώ 6% δηλώνουν ότι ένιωσαν ξένοι στο ίδιο τους το σπίτι καθώς και ότι με την επίσκεψή τους ξανά στα κατεχόμενα θα ενισχύσουν οικονομικά το ψευδοκράτος.

Ζητήθηκε από τους Κύπριους οι οποίοι δεν επισκέφθηκαν τα κατεχόμενα να αναφέρουν τους λόγους για τους οποίους δεν πήγαν. Ένας στους τέσσερις, περίπου, ερωτηθέντες (27%) δήλωσαν ότι ένας από τους λόγους που δεν πήγαν στα κατεχόμενα ήταν η αναγκαστική παρουσίαση διαβατηρίων. Επίσης, το 13% προτιμά να επισκεφθεί τη σκλαβωμένη μας γη όταν υπάρξει λύση, όταν αυτή ελευθερωθεί. Ένα ποσοστό της τάξης του 8% επικαλούνται την έλλειψη ασφάλειας, ενώ 5% των ερωτηθέντων που δεν έχουν ακόμα πάει στα κατεχόμενα δήλωσαν ότι με το να πάνε εκεί νιώθουν ότι αναγνωρίζουν το ψευδοκράτος και ότι δεν τους αρέσει να πληρώνουν για να πάνε στις περιουσίες τους. Τέλος, 4% των ερωτηθέντων ανέφεραν ότι δεν πήγαν στα κατεχόμενα για συναισθηματικούς λόγους και ένα άλλο 4% ότι δεν είναι πρόσφυγες.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Η δεύτερη ενότητα καταγράφει εκτιμήσεις για τις εξελίξεις της οικονομίας τα τελευταία επτά χρόνια, για τις προοπτικές της οικονομίας το 2005, τους παράγοντες που επηρεάζουν τις οικονομικές εξελίξεις, τις συντηχνίες και τις ιδιωτικοποιήσεις των κρατικών υπηρεσιών και ημικρατικών οργανισμών.

Αρνητική φαίνεται να είναι η εικόνα της οικονομίας το 2004, με το δείκτη να μειώνεται από 2,6 το 2003 σε 2,1 φέτος.

Στο φετινό Κυπροβαρόμετρο, το 69% των ερωτηθέντων εξέφρασε την άποψη ότι οι εξελίξεις της οικονομίας το 2004 σε σχέση με το 2003 παρουσίασαν επιδείνωση (μικρή ή αισθητή). Αντίθετα μόνο το 12% των ερωτηθέντων φαίνεται να είναι αισιόδοξο, ενώ το 16% της κοινής γνώμης υποστηρίζει ότι δεν υπήρξε καμιά ιδιαίτερη αλλαγή. Συνοπτικά, ο σταθμικός μέσος όρος φτάνει μόνο το 2,1.

Αισθητή μείωση παρατηρείται στο φετινό Κυπροβαρόμετρο στην εκτίμηση του μέσου Κυπρίου όσον αφορά την προσωπική του οικονομική κατάσταση, σε σχέση με τα τελευταία δύο χρόνια (2003 και 2002) όπου η εκτίμησή του παρουσίαζε μια πιο θετική εικόνα. Ο σταθμικός μέσος όρος μειώθηκε στο 2,4 από 2,7 το 2003 και 2,9 το 2002, παρουσιάζοντας μια απαισιόδοξη εικόνα.

Οι ερωτηθέντες κλήθηκαν να προβλέψουν την εξέλιξη της οικονομίας το 2005 σε σχέση με το 2004, καθώς και την εξέλιξη του χάσματος μεταξύ πλουσίων και φτωχών στην Κύπρο τα προσεχή χρόνια. Απαισιόδοξη παρουσιάζεται να είναι και φέτος η κοινή γνώμη για την πορεία της οικονομίας το 2005 σε σχέση με το 2004, αφού ένας στους δύο, περίπου,

Κύπριους (55%) πιστεύει ότι η οικονομία της Κύπρου θα παρουσιάσει επιδείνωση, αντίθετα με τα προηγούμενα χρόνια όπου παρουσιαζόταν μια πιο αισιόδοξη εικόνα.

Η εντύπωση που επικρατεί στην κοινή γνώμη είναι ότι τα προσεχή χρόνια το οικονομικό χάσμα μεταξύ πλουσίων και φτωχών θα διευρυνθεί (πολύ ή λίγο). Με την άποψη αυτή συμφώνησε το 82% των ερωτηθέντων, σε σύγκριση με 78% και 74% των ερωτηθέντων το 2003 και το 2002. Στο Κυπροβαρόμετρο (2004) ποσοστό 13% των Κυπρίων πιστεύει ότι το χάσμα θα παραμείνει το ίδιο, ενώ μόνο 3% των ερωτηθέντων εκτιμά ότι το χάσμα μεταξύ πλουσίων και φτωχών θα μειωθεί (πολύ ή λίγο).

Οι κύριοι ενδογενείς παράγοντες που επηρεάζουν αρνητικά τις οικονομικές εξελίξεις στην Κύπρο είναι η ανασφάλεια λόγω του εθνικού προβλήματος, η εναρμόνιση με το ευρωπαϊκό κεκτημένο, το εργατικό κόστος, η κυβερνητική οικονομική πολιτική, η ελευθεροποίηση της οικονομίας και τέλος το χρηματοοικονομικό σύστημα. Το ποσοστό ανασφάλειας λόγω του εθνικού προβλήματος παραμένει στα ίδια με τα περσινά επίπεδα. Φέτος είναι η πρώτη χρονιά, όπου η ανασφάλεια λόγω του εθνικού προβλήματος παρουσιάζει το πιο χαμηλό ποσοστό από τα εννιά χρόνια που γίνεται η Έρευνα.

Οι ερωτηθέντες κλήθηκαν να αναφέρουν τους τομείς στους οποίους θα έπρεπε να δοθεί προτεραιότητα, αν έπρεπε απαραίτητα: α) να αυξηθούν τα έσοδα του κράτους και β) να περικοπούν οι κρατικές δαπάνες. Σύμφωνα με τα αποτελέσματα του Κυπροβαρόμετρου (2004) το κοινό πιστεύει ότι, σε περίπτωση που θα καταστεί αναγκαία η αύξηση των εσόδων του κράτους, θα πρέπει να δοθεί έμφαση στο φόρο κεφαλαιουχικών κερδών, στην ιδιωτικοποίηση ημικρατικών οργανισμών, στα τέλη των χρηματιστηριακών συναλλαγών, στον εταιρικό φόρο και στο φόρο εισοδήματος. Τα αποτελέσματα του 2004 παραμένουν στα ίδια με τα περσινά επίπεδα.

Οι Κύπριοι φρονούν πως η κυβέρνηση πρέπει να προβεί σε περικοπές ξεκινώντας από το κρατικό μισθολόγιο. Στο φετινό Κυπροβαρόμετρο παρατηρήθηκε σημαντική αύξηση επτά ποσοστιαίων μονάδων του ποσοστού που υποστηρίζει την άποψη αυτή (από 27% το 2003 αυξήθηκε στο 34% το 2004).

Η κοινή γνώμη εκτιμά ότι οι τρεις σημαντικοί τομείς της οικονομίας που αντιμετωπίζουν προβλήματα είναι η γεωργία-κτηνοτροφία-αλιεία, ο τουρισμός και η βιομηχανία, και σε μικρότερο βαθμό το εμπόριο και οι κατασκευές-οικοδομές.

Ζητήθηκε από τους ερωτηθέντες να καθορίσουν τους τομείς στους οποίους, κατά τη γνώμη τους, θα πρέπει να επικεντρωθεί η δραστηριότητα των συντεχνιών. Η κοινή γνώμη εκτιμά ότι οι τρεις κύριοι τομείς είναι οι μισθολογικές αυξήσεις (46%), η διασφάλιση των θέσεων εργασίας (30%) και η αύξηση της παραγωγικότητας (15%). Ακολουθούν με πολύ χαμηλότερα ποσοστά η συμβολή στον κοινωνικό εκσυγχρονισμό και η πολιτικοποίηση.

Στο φετινό Κυπροβαρόμετρο (2004) οι ερωτηθέντες κλήθηκαν να εκφράσουν την άποψή τους σχετικά με τα μέτρα που θα πρέπει να ληφθούν όσον αφορά τη μελλοντική διαχείριση του κυπριακού εθνικού αερομεταφορέα. Συγκεκριμένα, 50% των ερωτηθέντων υποστήριξαν ότι η εταιρεία θα πρέπει να προβεί σε μειώσεις των μισθών του προσωπικού. Παράλληλα, ένας στους τρεις, περίπου, Κύπριους εισηγείται τη μείωση του προσωπικού καθώς και τη διαχείριση της εταιρείας από ιδιώτες με την επίβλεψη του κράτους (36% και 30%, αντίστοιχα). Τέλος, τη μείωση των δρομολογίων που πραγματοποιούν οι Κυπριακές Αερογραμμές υποστήριξε το 12% των ερωτηθέντων.

Οι ερωτηθέντες κλήθηκαν να απαντήσουν κατά πόσο συμφωνούν ή διαφωνούν με την ιδιωτικοποίηση διάφορων κρατικών υπηρεσιών και ημικρατικών οργανισμών. Γενικά, παρατηρείται ότι οι Κύπριοι βλέπουν αρνητικά την προοπτική της ιδιωτικοποίησης των κρατικών και ημικρατικών οργανισμών-υπηρεσιών. Και οι δέκα οργανισμοί παρουσιάζουν ποσοστά διαφωνίας πάνω από 50% στο ενδεχόμενο ιδιωτικοποίησής τους.

Συγκεκριμένα, τα ψηλότερα ποσοστά διαφωνίας στο Κυπροβαρόμετρο (2004) συγκεντρώνουν η ιατροφαρμακευτική περίθαλψη (74%), η υδατοπρομήθεια (67%), οι δασικές βιομηχανίες και τα λιμάνια-μαρίνες (53%) και τα ταχυδρομεία και τα αεροδρόμια (61%). Χαμηλότερο βαθμό διαφωνίας εξέφρασαν οι ερωτούμενοι όσον αφορά την ιδιωτικοποίηση της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου (59%), της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου (55%), της κατασκευής και διαχείρισης δρόμων και των Κυπριακών Αερογραμμών (53%).

Στη συνέχεια οι ερωτηθέντες κλήθηκαν να απαντήσουν κατά πόσο είναι υπέρ ή κατά της απαγόρευσης δια νόμου των απεργιών στις ουσιώδεις υπηρεσίες. Τα αποτελέσματα στο φετινό Κυπροβαρόμετρο κυμάνθηκαν στα ίδια με τα περσινά επίπεδα. Διχασμένοι φαίνεται να είναι οι Κύπριοι όσον αφορά το ερώτημα αυτό, αφού 42% τάσσονται υπέρ της απαγόρευσης, 50% κατά, και 8% των ερωτηθέντων δεν εξέφρασε άποψη.

ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ – ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ

Οι ερωτηθέντες κλήθηκαν να απαντήσουν, αν χρησιμοποιούν ή όχι το διαδίκτυο. Ένας στους τέσσερις, περίπου, ερωτηθέντες (24%) το χρησιμοποιεί, ενώ το υπόλοιπο 76% δεν ασχολείται με αυτό.

Το σπίτι και ο χώρος εργασίας με ποσοστό 81% και 50%, αντίστοιχα, είναι οι δύο πιο κοινοί χώροι για όσους ασχολούνται με το διαδίκτυο. Ακολουθούν, με μικρότερα ποσοστά το σχολείο-πανεπιστήμιο-κολέγιο (11%), τα σπίτια γνωστών και φίλων (3%), καθώς και τα internet καφέ (1%).

Η μέση χρονική διάρκεια ενασχόλησης των Κυπρίων με το διαδίκτυο είναι γύρω στις επτά ώρες τη βδομάδα. Οι ερωτηθέντες της μικρότερης ηλικιακής ομάδας 18-34 φαίνεται να ασχολούνται περισσότερες ώρες (γύρω στις οκτώ ώρες) απ' ό,τι οι άλλες ηλικιακές ομάδες.

Τα θέματα που αρέσκονται να παρακολουθούν είναι κατά κύριο λόγο ψυχαγωγικά, επαγγελματικά και εκπαιδευτικά (50%, 48% και 46% αντίστοιχα), ενώ ακολουθούν οι διεθνείς ειδήσεις/γενική ενημέρωση (29%) και οι ειδήσεις για την Κύπρο (24%). Άλλα θέματα είναι οι τραπεζικές συναλλαγές (14%), οι συναλλαγές ηλεκτρονικού εμπορίου (12%) και τα χρηματιστηριακά (4%).

Στο φετινό Κυπροβαρόμετρο, όπως και στο περσινό, εμφανίζεται μια μικρή αύξηση στο βαθμό γνώσης για τις εμπορικές και χρηματικές συναλλαγές μέσω διαδικτύου. Συγκεκριμένα, ένας στους τρεις, περίπου, ερωτηθέντες (31%) δηλώνουν ότι γνωρίζουν αρκετά για το θέμα και ένας στους πέντε (22%) λίγα. Το ποσοστό των Κυπρίων που γνωρίζουν πολύ λίγα ή καθόλου για τις εμπορικές και χρηματικές συναλλαγές μέσω διαδικτύου φτάνει στο 47%.

Αύξηση παρατηρείται και στο σταθμικό μέσο όρο για τη συχνότητα χρηματικών και εμπορικών συναλλαγών μέσω του διαδικτύου στο Κυπροβαρόμετρο (2004) σε σύγκριση με το σταθμικό μέσο όρο πέρσι (4,8 σε 6,1).

Κατά την περίοδο 1998-2001, η μελλοντική χρήση των εμπορικών και χρηματικών συναλλαγών μέσω του διαδικτύου καταγράφηκε από το Κυπροβαρόμετρο ως αρνητική με μικρές αυξομειώσεις. Η πιο μεγάλη αρνητική προδιάθεση για μελλοντική χρήση των εμπορικών και χρηματικών συναλλαγών μέσω του διαδικτύου καταγράφηκε το 2001 με ποσοστό 69%. Αντίθετα, στο Κυπροβαρόμετρο (2002) επικρατεί μια θετική προδιάθεση απέναντι στη μελλοντική χρήση αυτής της υπηρεσίας με ποσοστό που φτάνει το 66% σε αντίθεση με 23% το 2001. Φέτος, η προδιάθεση για χρήση εμπορικών και χρηματικών συναλλαγών μέσω του διαδικτύου παραμένει στα ίδια με τα περσινά επίπεδα, με το ποσοστό των ερωτηθέντων, που δηλώνουν ότι θα χρησιμοποιήσουν στο μέλλον τις συναλλαγές μέσω του διαδικτύου, να ανέρχεται στο 48%.

ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ – ΑΚΙΝΗΤΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ

Οι ερωτηθέντες κλήθηκαν να αναφέρουν τις επιδιώξεις που θα είχαν, αν διέθεταν ένα σημαντικό ποσό για επένδυση. Οι τέσσερις πιο βασικές επιλογές επένδυσης της κοινής γνώμης είναι η αγορά γης (43%), η διάθεση του ποσού στα παιδιά τους (22%), η κατάθεση του ποσού στην τράπεζα (18%) και η αγορά σπιτιού ή διαμερίσματος (10%). Οι επιδιώξεις αυτές παρουσιάζουν ενδιαφέρον σε σχέση με τις αυξομειώσεις των ποσοστών τους τα τελευταία πέντε χρόνια.

Στην ερώτηση κατά πόσο έχουν μετοχές εταιρειών που είναι στο χρηματιστήριο, 37% των ερωτηθέντων απάντησε θετικά, ενώ το υπόλοιπο 63% απάντησε αρνητικά. Από τους ερωτηθέντες που έχουν τώρα μετοχές στο χρηματιστήριο ζητήθηκε να απαντήσουν πόσα περίπου χρήματα έχασαν σ' αυτό. Ποσοστό 12% των ερωτηθέντων δήλωσε ότι δεν έχασε καθόλου χρήματα. Ένας στους δύο (49%) ερωτηθέντες απάντησε ότι έχασε μέχρι £5.000, ένας στους πέντε (20%) £5.000-£15.000, 7% £30.000-£50.000, ενώ το υπόλοιπο 2% δήλωσε ότι έχασε στο χρηματιστήριο πάνω από £50.000. Ποσοστό 6% δεν απάντησε στην ερώτηση.

Στη συνέχεια οι Κύπριοι ρωτήθηκαν αν θα επένδυαν σε χρηματιστήρια του εξωτερικού, δεδομένου ότι σήμερα έχουν τη δυνατότητα να το κάνουν. Θετικότερη στάση έχουν στο φετινό Κυπροβαρόμετρο (2004) οι ερωτηθέντες όσον αφορά την επένδυση στο εξωτερικό, αφού ένας στους τέσσερις (26%) απαντά καταφατικά, σε αντίθεση με πέρσι όπου μόνο ένας στους πέντε, περίπου, (18%) συμμεριζόταν την ίδια άποψη. Οι τομείς στους οποίους είναι διατεθειμένοι να επενδύσουν οι Κύπριοι στο εξωτερικό είναι η αγορά σπιτιού ή διαμερίσματος (53%), η αγορά γης (51%), η κατάθεση του ποσού στην τράπεζα (26%), η αγορά αμοιβαίων κεφαλαίων (6%) καθώς και η αγορά χρεογράφων (5%).

Ένας στους πέντε ερωτηθέντες (21%) σκοπεύει να αγοράσει ακίνητο μέσα στα επόμενα πέντε χρόνια, αντίθετα με το περσινό Κυπροβαρόμετρο (2003), όπου ένας στους τρεις περίπου (28%) εξέφρασε την ίδια άποψη. Μισοί από τους ερωτηθέντες (53%) δήλωσαν ότι προτίθενται να αγοράσουν οικόπεδο-γη, σε αντίθεση με το 66% του περσινού Κυπροβαρόμετρο (2003), 33% μονοκατοικία (24% πέρσι) και 17% διαμέρισμα (13% το 2003).

Ζητήθηκε στη συνέχεια από τους ερωτηθέντες να εκτιμήσουν την κίνηση των τιμών των ακινήτων στα προσεχή πέντε χρόνια. Ένας στους τέσσερις ερωτηθέντες (26%) δήλωσαν ότι οι τιμές θα αυξηθούν με ακόμα γρηγορότερους ρυθμούς, σε σύγκριση με το 53% των ερωτηθέντων το 2003, ενώ ένας στους τρεις, περίπου, (30%) δήλωσε ότι οι τιμές θα συνεχίσουν να αυξάνονται, αλλά με τους ίδιους με τους σημερινούς ρυθμούς (23% το 2003). Ποσοστό 21% των ερωτηθέντων απάντησε ότι οι τιμές θα αυξηθούν, αλλά με χαμηλότερους ρυθμούς, αύξηση του ποσοστού κατά 10 εκατοστιαίες μονάδες από πέρσι, ενώ 19% παρουσιάζεται αισιόδοξο ότι οι τιμές των ακινήτων είτε θα μειωθούν (ελαφρά ή αισθητά) είτε θα παραμείνουν στα ίδια επίπεδα.

ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ

Οι ερωτηθέντες κλήθηκαν να δηλώσουν ποια φορολογία θεωρούν πιο δίκαιη, την άμεση ή την έμμεση. Η έμμεση φορολογία συμπεριλαμβάνει το ΦΠΑ και τους φόρους κατανάλωσης, ενώ η άμεση φορολογία συμπεριλαμβάνει το φόρο εισοδήματος. Διχασμένοι φαίνεται να είναι και φέτος οι Κύπριοι όσον αφορά τη φορολογία. Ενώ στο Κυπροβαρόμετρο (2002), ποσοστό 68% δήλωνε ότι θεωρεί πιο δίκαιη την άμεση φορολογία, πέρσι (2003) και φέτος (2004) ποσοστό 45% και 49%, αντίστοιχα, τάσσεται υπέρ της άμεσης φορολογίας. Παράλληλα 31% των ερωτηθέντων υποστηρίζουν ότι η

έμμεση φορολογία είναι πιο δίκαιη από την άμεση, άποψη με την οποία συμφωνούσε το 34% των ερωτηθέντων το 2003 και μόνο το 29% των ερωτηθέντων το 2002.

ΚΟΙΝΩΝΙΑ

Οι ερωτηθέντες κλήθηκαν να αναφέρουν τα προβλήματα τα οποία θεωρούν ως τα σοβαρότερα που αντιμετωπίζει η Κύπρος μετά το εθνικό θέμα. Το κόστος ζωής και τα ναρκωτικά είναι τα σοβαρότερα προβλήματα που αντιμετωπίζει η Κύπρος σήμερα, αφού το 29% και το 26% των ερωτηθέντων, αντίστοιχα, δηλώνουν αυτή την εκτίμηση. Σημαντική άνοδος παρατηρείται στο φετινό Κυπροβαρόμετρο, όσον αφορά τον τομέα του πληθωρισμού, που ήταν δεύτερος με ποσοστό ανησυχίας 25% το 2003, ενώ στο Κυπροβαρόμετρο (2002) ήταν πάλι στη δεύτερη θέση, αλλά με ποσοστό 15%.

Ζητήθηκε από τους ερωτηθέντες να δηλώσουν τους κυριότερους λόγους για την αύξηση των τροχαίων δυστυχημάτων. Δεν παρατηρήθηκαν ιδιαίτερες αλλαγές τα τελευταία τέσσερα χρόνια όσον αφορά τους λόγους και τα ποσοστά ανησυχίας για την αύξηση των δυστυχημάτων. Επτά στους δέκα, περίπου, ερωτηθέντες (67%) έκριναν ότι η ταχύτητα των οδηγών είναι ο σοβαρότερος λόγος για την αύξηση των δυστυχημάτων, ενώ ένας στους πέντε, περίπου, (17%) ανέφεραν την απροσεξία των οδηγών. Μόνο το 6% των ερωτηθέντων ανέφερε την κακή ποιότητα των δρόμων. Άλλοι λόγοι που αναφέρθηκαν ήταν το ποτό και η οδήγηση, η μη επαρκής αστυνόμευση και οι χαμηλές ποινές.

Ζητήθηκε από τους ερωτηθέντες να απαντήσουν κατά πόσο συμφωνούν ή διαφωνούν με την τοποθέτηση αυτόματων φωτογραφικών μηχανών στους δρόμους για τις παραβάσεις του ορίου ταχύτητας. Οι Κύπριοι φαίνεται να τάσσονται υπέρ της τοποθέτησης φωτογραφικών μηχανών στους δρόμους με ποσοστό 81%, ενώ μόνο το 7% των ερωτηθέντων διαφωνούν με την άποψη αυτή. Δεν υπάρχουν σημαντικές αλλαγές από το περσινό Κυπροβαρόμετρο (2003).

Οκτώ στους δέκα Κύπριους (78%) πιστεύουν ότι η Κύπρος αντιμετωπίζει σήμερα κρίση θεσμών. Η ίδια περίπτωση εικόνα αποτυπώθηκε και στο Κυπροβαρόμετρο όλων των προηγούμενων χρόνων. Ζητήθηκε από τους ερωτηθέντες να κατονομάσουν τους θεσμούς που κατά την άποψή τους αντιμετωπίζουν τη μεγαλύτερη κρίση. Σημαντικές αυξομειώσεις παρατηρούνται συγκρίνοντας τα αποτελέσματα των τεσσάρων τελευταίων χρόνων. Ενώ το 1998 έντεκα στους είκοσι ερωτηθέντες (55%) πίστευαν ότι η Εκκλησία είναι θεσμός που αντιμετωπίζει κρίση, το 1999 μόνο ένας στους έξι (17%) υποστήριξε την άποψη αυτή. Το ποσοστό αυτό σχεδόν τετραπλασιάζεται το 2000 για να φτάσει το 66%, ενώ το 2001 το 48% των Κυπρίων ανέφερε την Εκκλησία ως θεσμό που αντιμετωπίζει κρίση. Το ποσοστό αυτό μειώνεται το 2002 στο 38% και το 2003 στο 42%, ενώ φέτος (2004) μειώνεται ακόμα πιο πολύ και φτάνει το 30%. Συνεχής αυξητική τάση παρατηρείται στο θεσμό της οικογένειας, με τη μεγαλύτερη αύξηση να παρατηρείται φέτος. Από 8% το 2000 και 2001, αυξήθηκε σε 18% το 2002 και 22% το 2003, ενώ το ποσοστό αυτό αυξάνεται ακόμα περισσότερο φέτος και φτάνει το 25%.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ

Μείωση παρατηρείται στο φετινό Κυπροβαρόμετρο (2004), σε σύγκριση με τα τελευταία δυο χρόνια, όσον αφορά την άποψη των Κυπρίων στο κατά πόσο πρέπει ή όχι η Εκκλησία να εκσυγχρονιστεί, αφού μόνο το 59% συμφωνεί ότι η Εκκλησία πρέπει να εκσυγχρονιστεί, σε αντίθεση με το 64% και το 63% των δύο τελευταίων χρόνων. Παράλληλα ένας στους τρεις ερωτηθέντες (30%) διαφωνεί με την άποψη αυτή. Ο σταθμικός μέσος όρος της κοινής γνώμης μειώνεται στο 3,5, από 3,7 το 2002 και 3,8 το 2003, όπου το 5 αντιστοιχεί στο «σίγουρα ναι» και το 1 στο «σίγουρα όχι».

Οι ερωτηθέντες κλήθηκαν να απαντήσουν πόσο συχνά πηγαίνουν εκκλησία (εκτός από γάμους, βαφτίσια, μνημόσυνα και κηδείες). Ποσοστό 36% των ερωτηθέντων πηγαίνουν εκκλησία μερικές φορές το χρόνο, ενώ 18% απάντησαν ότι πηγαίνουν σπάνια εκκλησία. Ένας στους πέντε δήλωσε ότι πηγαίνει εκκλησία κάθε Κυριακή ή 1-2 φορές το μήνα (21% και 20% αντίστοιχα) .

Οι ερωτηθέντες κλήθηκαν να απαντήσουν κατά πόσο συμφωνούν ή διαφωνούν με κάποιες δηλώσεις που αφορούν τη θρησκεία. Οι Κύπριοι φαίνεται να διατηρούν δυνατή την πίστη τους στο Θεό, αλλά είναι διστακτικοί να αποταθούν για ένα πρόβλημά τους σε πνευματικό. Συγκεκριμένα, η συντριπτική πλειοψηφία των ερωτηθέντων (98%) συμφωνεί ότι υπάρχει Θεός και ποσοστό 95% των ερωτηθέντων συμφωνούν με τη φράση «το να πιστεύω είναι απαραίτητο στοιχείο της ζωής μου». Εννιά στους δέκα, περίπου (89%) Κύπριους διαφωνούν ότι η θρησκεία είναι κάτι το ξεπερασμένο και μόνο το 4% συμφωνεί με την άποψη αυτή.

Ζητήθηκε από τους ερωτηθέντες να δηλώσουν κατά πόσο συμφωνούν ή διαφωνούν με την εμπλοκή της Εκκλησίας σε διάφορες εμπορικές δραστηριότητες. Η πλειονότητα των Κυπρίων, οκτώ στους δέκα, περίπου, (74%) διαφωνεί απόλυτα ή κάπως, ενώ το 16% συμφωνεί απόλυτα ή κάπως. Τα ίδια ποσοστά καταγράφονται και στο περσινό Κυπροβαρόμετρο (2003).

Οι ερωτηθέντες κλήθηκαν στη συνέχεια να απαντήσουν κατά πόσο συμφωνούν ή διαφωνούν με κάποιες δηλώσεις που αφορούν το ρόλο της Εκκλησίας. Οι Κύπριοι φαίνεται να συμφωνούν με την άποψη ότι η Εκκλησία πρέπει να περιοριστεί στην πνευματική της αποστολή, να κάνει καλύτερη οικονομική διαχείριση και να υπόκειται σε φορολογία από το κράτος, ενώ δεν έχουν ξεκάθαρη άποψη για το αν η Εκκλησία θα πρέπει να έχει σημαντικό ρόλο στις αποφάσεις για το εθνικό θέμα.

Στο φετινό Κυπροβαρόμετρο (2004) ζητήθηκε από τους ερωτηθέντες να δηλώσουν κατά πόσο θα πάνε ή όχι να ψηφίσουν στις ερχόμενες αρχιεπισκοπικές εκλογές. Έξι στους δέκα, περίπου, ερωτηθέντες (57%) απάντησαν θετικά και

δήλωσαν πως «σίγουρα/μάλλον ναι» θα προσέλθουν στις κάλπες. Ποσοστό 10% απάντησε πως μάλλον δε θα ψηφίσει, ενώ παράλληλα, ένας στους τέσσερις (24%) δηλώνει κατηγορηματικά πως δε θα προσέλθει στις κάλπες. Στη συνέχεια οι ερωτηθέντες κλήθηκαν να δηλώσουν τα κυριότερα προσόντα που θα πρέπει να έχει, κατά την άποψή τους, ο νέος Αρχιεπίσκοπος. Σύμφωνα με τα ευρήματα της Έρευνας ο νέος Αρχιεπίσκοπος θα πρέπει να είναι μορφωμένος, να βοηθά τον κόσμο, να είναι τίμιος, καλός και να είναι πνευματικός.

ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΖΩΗΣ ΔΗΜΟΣΙΟΣ ΒΙΟΣ

Σε όλη την περίοδο 1997-2004 παρατηρείται μια σταθερή μείωση του βαθμού ικανοποίησης σε ό,τι αφορά το επίπεδο προστασίας του καταναλωτή στην Κύπρο. Στο Κυπροβαρόμετρο (2004), ποσοστό 23% δήλωσαν πολύ ή αρκετά ικανοποιημένοι από το επίπεδο προστασίας του καταναλωτή στην Κύπρο. Επιπρόσθετα, το ποσοστό εκείνων που εξέφρασαν δυσαρέσκεια από το επίπεδο προστασίας του καταναλωτή μειώθηκε από 43% το 2003 στο 40% το 2004.

Μείωση παρατηρείται στο βαθμό ικανοποίησης για τον τρόπο που λειτουργεί η δημοκρατία στην Κύπρο τα τελευταία έξι χρόνια (1998-2002). Το 1996 και 1997 ποσοστό 65% και 68%, αντίστοιχα, δήλωναν ότι ήταν πολύ ή αρκετά ικανοποιημένοι από τον τρόπο λειτουργίας της δημοκρατίας. Από το 1998 μέχρι το 2002 παρατηρείται μια σταδιακή μείωση του ποσοστού. Αντίθετα, το 2003 και το 2004 το ποσοστό ικανοποίησης για τον τρόπο που λειτουργεί η δημοκρατία στην Κύπρο αυξάνεται κατά εννιά, περίπου, εκατοστιαίες μονάδες (66% και 64% αντίστοιχα) σε σχέση με 57% το 2002. Το υπόλοιπο 36% αντιπροσωπεύει πολίτες που δηλώνουν καθόλου ή όχι και τόσο ικανοποιημένοι.

Σταθερότητα παρατηρείται ανάμεσα στους Κύπριους όσον αφορά το βαθμό ικανοποίησής τους από τη ζωή. Η μεγάλη πλειονότητα των ερωτηθέντων τα τελευταία οκτώ χρόνια (με αντίστοιχα ποσοστά 79%, 86%, 77%, 82%, 85%, 85%, 89%, και 88%) δείχνουν ότι είναι πολύ ή αρκετά ικανοποιημένοι από τη ζωή τους. Φέτος ο βαθμός ικανοποίησης των ερωτηθέντων από τη ζωή φτάνει, όπως και πέρσι, το 88%.

Ζητήθηκε στη συνέχεια από τους ερωτηθέντες να απαντήσουν σε δύο ερωτήματα: α) ποιες αξίες διέπουν τη δική τους ζωή και β) ποιες αξίες διέπουν τη ζωή των Κυπρίων γενικά.

Η πρώτη ερώτηση αποσκοπούσε να δώσει μια αυτοαξιολόγηση και μια υποκειμενική εκτίμηση της σημαντικότητας διάφορων αξιών στη ζωή τους. Η δεύτερη ερώτηση σκοπό είχε να δώσει μια αντικειμενική εκτίμηση για τις αξίες που έχουν καθοριστικό ρόλο στη ζωή των Κυπρίων γενικά. Όσον αφορά την πρώτη ερώτηση, εννιά στους δέκα, περίπου, Κύπριους δήλωσαν ότι η ζωή τους διέπεται από την αξία της οικογένειας και από εντιμότητα (85% και 85%, αντίστοιχα), ενώ με διαφορά ακολουθούν η σκληρή δουλειά (57%), η συνέπεια (57%) και η ακεραιότητα (53%). Είναι ενδιαφέρον ότι μόνο τέσσερις στους δέκα ερωτηθέντες δήλωσαν ότι η περιβαλλοντική συνείδηση και η αξιοκρατία είναι αξίες που διέπουν τη ζωή τους (με αντίστοιχα ποσοστά 40% και 36%). Τέλος, ένας στους τέσσερις (25%) Κύπριους δήλωσαν ότι η άνετη ζωή είναι αξία που διέπει τη ζωή τους.

Όσον αφορά τη δεύτερη ερώτηση τα προηγούμενα ποσοστά ανατρέπονται, αφού οι ερωτηθέντες δηλώνουν με ποσοστό 67% ότι η αξία που διέπει περισσότερο την ζωή των Κυπρίων είναι η άνετη ζωή. Ακολουθούν η σκληρή δουλειά (65%) και ο θεσμός της οικογένειας (52%). Η εντιμότητα με ποσοστό 21% έρχεται στην τέταρτη θέση και ακολουθούν η ακεραιότητα και η συνέπεια με αντίστοιχα ποσοστά 13% και 11%, η αξιοκρατία με 9% και τέλος η περιβαλλοντική συνείδηση με 7%.

Γενικά οι ερωτηθέντες θεωρούν ότι στην κοινωνία υπάρχει μια υποβαθμισμένη περιβαλλοντική συνείδηση, χαμηλός βαθμός αξιοκρατίας και περιορισμένη ακεραιότητα και συνέπεια ως προς τη συμπεριφορά.

Στο Κυπροβαρόμετρο τέθηκε η ερώτηση για το ποιο κατά τη γνώμη των ερωτηθέντων είναι το μεγαλύτερο φιλανθρωπικό γεγονός στην Κύπρο. Το 79% δήλωσε το «Ραδιομαραθώνιο» και ακολουθούν με διαφορά η «Πορεία Χριστοδούλας» με 9%, ο «Τηλεμαραθώνιος» με 4%, το «Παζαράκι Αγάπης» και «Περπατώ για τους Τυφλούς» με 2% και 1%, αντίστοιχα

ΝΕΟΛΑΙΑ – ΔΗΜΟΣΙΑ ΤΑΞΗ

Διαχρονικά το πρόβλημα των ναρκωτικών φαίνεται να απασχολεί ιδιαίτερα την κοινή γνώμη. Στο Κυπροβαρόμετρο (2004) η πλειοψηφία των Κυπρίων (82%) πιστεύουν πως το πρόβλημα των ναρκωτικών στην Κύπρο σήμερα είναι πολύ ανησυχητικό, σε σύγκριση με 78% το 2003 και το 73% το 2002.

Ζητήθηκε από τους ερωτηθέντες να δηλώσουν το πιο σημαντικό μέτρο για την καταπολέμηση της εγκληματικότητας και της βίας. Όλα τα χρόνια διεξαγωγής της, η Έρευνα ανέδειξε τη δήλωση «ο αστυνομικοί και η ηγεσία του σώματος να είναι δίκαιοι στο έργο τους, χωρίς διακρίσεις για κανένα άτομο ή οργανωμένο σύνολο» ως το σημαντικότερο μέτρο που πρέπει να ληφθεί για την καταπολέμηση της εγκληματικότητας-βίας. Στα ίδια επίπεδα (31%) με το 2002 και το 2003 παραμένει το ποσοστό προτίμησης για εφαρμογή του μέτρου αυτού και στο φετινό Κυπροβαρόμετρο (2004). Η άποψη αυτή φαίνεται να υποστηρίζεται περισσότερο από τους διαμένοντες στην επαρχία Αμμοχώστου (44%). Το ποσοστό που υποστήριξε το μέτρο, «να αυξηθούν τα χρηματικά πρόστιμα και να επιβάλλονται πιο αυστηρές ποινές», παρέμεινε στα ίδια, περίπου, με τα περσινά επίπεδα (13% το 2004, και 14% το 2003). Με την άποψη αυτή συμφώνησαν σε μεγάλο βαθμό οι κάτοικοι της επαρχίας Λάρνακας.

ΚΑΖΙΝΟ

Ζητήθηκε από τους ερωτηθέντες να δηλώσουν αν είναι υπέρ ή κατά της δημιουργίας καζίνο στην Κύπρο. Ποσοστό 38% απάντησε θετικά, ενώ στο περσινό Κυπροβαρόμετρο (2003), 34% εξέφρασε την ίδια άποψη. Αντίθετα, το 57% των ερωτηθέντων τάχθηκε εναντίον της πρότασης. Ένα ποσοστό της τάξης του 5% δεν εξέφρασε άποψη.

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Οκτώ στους δέκα, περίπου, ερωτηθέντες (78%) δήλωσαν ότι στην Κύπρο υπάρχει περιβαλλοντικό πρόβλημα. Την άποψη αυτή υποστηρίζουν περισσότερο τα άτομα από τις επαρχίες Πάφου και Λεμεσού (84% και 81%, αντίστοιχα), τα άτομα με ανώτερη και μέση μόρφωση (81% και 80% αντίστοιχα), καθώς και τα άτομα της ηλικιακής ομάδας 45-54 (86%).

Οι ερωτηθέντες κλήθηκαν να ονομάσουν τους τομείς που αντιμετωπίζουν τα μεγαλύτερα περιβαλλοντικά προβλήματα στην Κύπρο. Εφτά, περίπου, στους δέκα ερωτηθέντες (74%) πιστεύουν ότι το μεγαλύτερο πρόβλημα είναι το καυσαέριο και ακολουθούν η ηχορύπανση και οι καθαροί δρόμοι με 56% και 55% αντίστοιχα. Στην τέταρτη θέση βρίσκεται η μόλυνση της θάλασσας με 45% και τέλος το νερό με 39%.

Οι ερωτηθέντες δήλωσαν ποια μέτρα πρέπει να παρθούν για να αντιμετωπιστούν τα περιβαλλοντικά προβλήματα σήμερα στην Κύπρο. Το 61% των ερωτηθέντων δήλωσε ότι χρειάζεται μεγαλύτερη ευσυνειδησία για να προστατεύσουμε το περιβάλλον και το 53% ότι απαιτούνται αυστηρότεροι νόμοι. Την άποψη ότι χρειάζεται εκπαίδευση και ενημέρωση για θέματα προστασίας του περιβάλλοντος συµμερίζεται το 52% των ερωτηθέντων, ενώ τέσσερις, περίπου, στους δέκα (35%) δήλωσαν ότι χρειάζεται καλύτερη εφαρμογή της νομοθεσίας. Σημαντικό είναι να αναφερθεί ότι η αυστηρότερη νομοθεσία, ως μέτρο για την αντιμετώπιση της μόλυνσης του περιβάλλοντος, παρουσιάζει αύξηση από το περσινό Κυπροβαρόμετρο (από 48% το 2003 στο 53% το 2004), αντίθετα με το μέτρο «καλύτερη εκπαίδευση/ενημέρωση» που μειώθηκε από 60% στο 52% το 2004.

Και τέλος, οι ερωτηθέντες κλήθηκαν να απαντήσουν κατά πόσο βρίσκουν σωστή την πιθανή επιβολή περιβαλλοντικών φόρων από την Κυβέρνηση. Το 38% υποστηρίζει την επιβολή τέτοιου είδους φόρου, ενώ τρεις στους πέντε, περίπου, (58%) διαφωνούν. Όπως και στο περσινό Κυπροβαρόμετρο (2003), χαμηλότερο παρουσιάζεται το ποσοστό των ατόμων που συμφωνούν με την επιβολή περιβαλλοντικών φόρων σε σύγκριση με το Κυπροβαρόμετρο (2002).